

[Offentliggjort den 14. august 2024]

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1
4800 Nykøbing Falster
Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

9. august 2024
Jour. nr.: 24/02045

Ophævelse af fredningen af Gårdsmedjen. Rynkebygård, Rynkebyvej 32, 5750 Ringe

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen har besluttet at ophæve bygningsfredningen af Gårdsmedjen på Rynkebygård, Rynkebyvej 32, 5750 Ringe, matr.nr. 1a, Rynkebygård, Ringe i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Beslutningen er truffet efter § 8, stk. 2, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Hovedbygningen og de to fritliggende sidefløje forbliver fredede.

Baggrund

Slots- og Kulturstyrelsen underrettede dig i brev af 19. april 2024 om udtalelse fra Det Særlige Bygningssyn. Du fik samtidig lejlighed til at komme med bemærkninger til den påtænkte fredningsophævelse. Forslaget om ophævelse af bygningsfredningen har endvidere været i offentlig høring.

Slots- og Kulturstyrelsen har i høringsperioden modtaget et hørings svar fra By & Land Danmark, som bl.a. skriver:

”Det er med stor ærgrelse, at vi i By og Land Danmark må konstatere, at endnu en kulturhistorisk værdifuld fredet bygning står foran en fredningsophævelse på grund af manglende vedligehold. Gårdssmedjen på Rynkebygård er et vigtigt stykke kulturarv, der afspejler lokal håndværkstradition og vidner om en driftig herregård med en lang udviklingshistorie. Bygningen repræsenterer ikke alene en arkitektonisk og miljømæssig værdi, i kraft af dens afsluttede form og konstruktion i både grundmur og bindingsværk med dets stejle, udhængende og ubrudte tag samt placeringen væk fra herregårdsanlægget, men med affredningen er det også et stykke af den samlede kulturhistoriske fortælling om Rynkebygård, der nu går tabt.”

På det foreliggende grundlag tilslutter By & Land Danmark sig dog Det Særlige Bygningssyns vurdering om, at det ikke er meningsfuldt at forsøge at genoprette de tabte fredningsværdier ved en rekonstruktion.

Endelig ser foreningen gerne, at en styrkelse af fredningsloven muliggør en forebyggelse af denne type af sager.

Slots- og Kulturstyrelsens bemærkninger:

Styrelsen tager By & Land Danmarks kommentarer og beklagelser til efterretning og noterer sig, at foreningen tilslutter sig vurderingen af, at fredningen på det givne grundlag ikke meningsfuldt kan opretholdes.

Styrelsen kan endvidere henvise til et igangværende projekt, der afsøger nye veje til sikring og istandsættelse af nødlidende bygninger, med det formål så vidt muligt at forebygge situationer som denne.

Begrundelse

Slots- og Kulturstyrelsen finder, at fredningsværdierne i Gårdsmedjen på Rynkebygård beklageligvis er gået tabt og ikke meningsfuldt kan genoprettes.

Manglende vedligehold og utilstrækkelig udbedring af skader har gennem årene svækket bygningen i en sådan grad, at den ikke har kunnet modstå en storm. Det er styrelsens vurdering, at der på nuværende tidspunkt er gået afgørende fredningsværdier tabt, som kun vanskeligt kan retableres og kun på en måde, hvor bygningens autenticitet vil blive stærkt forringet. Således kan smedjens grundlæggende konstruktion, det karakteristiske udhængende tag og nordsidens lude kun genetableres med en meget stor grad af materialeudskiftning.

Bygningen har signifikans som herregårdssmedje fra 1800-tallet, da der kun er en håndfuld af denne type smedjer tilbage på fredningslisten. Ud fra en samlet vurdering finder styrelsen dog ikke, at fredningsværdierne meningsfuldt kan opretholdes eller genskabes.

Klagevejledning

Du kan klage til kulturministeren over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor beslutningen er offentliggjort på styrelsens hjemmeside, <https://slks.dk/omraader/kulturarv/fredede-bygninger/fredningssager-og-hoeringer>. Offentliggørelserne på hjemmesiden er sorteret alfabetisk efter, hvilken kommune ejendommen ligger i.

Klagen skal indgives skriftligt til Slots- og Kulturstyrelsen. Styrelsen sender klagen videre til Kulturministeriet sammen med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klagen kan sendes på e-mail til: cfk@slks.dk eller med post til Slots- og Kulturstyrelsen, Center for Kulturarv, Fejøgade 1, 2. sal., 4800 Nykøbing F.

Vær opmærksom på

Når Slots- og Kulturstyrelsen har offentliggjort beslutningen om ophævelse af fredningen, må der ikke inden for 4 uger foretages byggearbejde ud over almindelig vedligeholdelse uden tilladelse fra styrelsen.

Offentlig bekendtgørelse og tinglysning

Slots- og Kulturstyrelsen vil foretage offentlig bekendtgørelse af beslutningen på sin hjemmeside www.slks.dk og aflyse fredningen. Styrelsen sender en kopi af aflysningen, når den foreligger.